

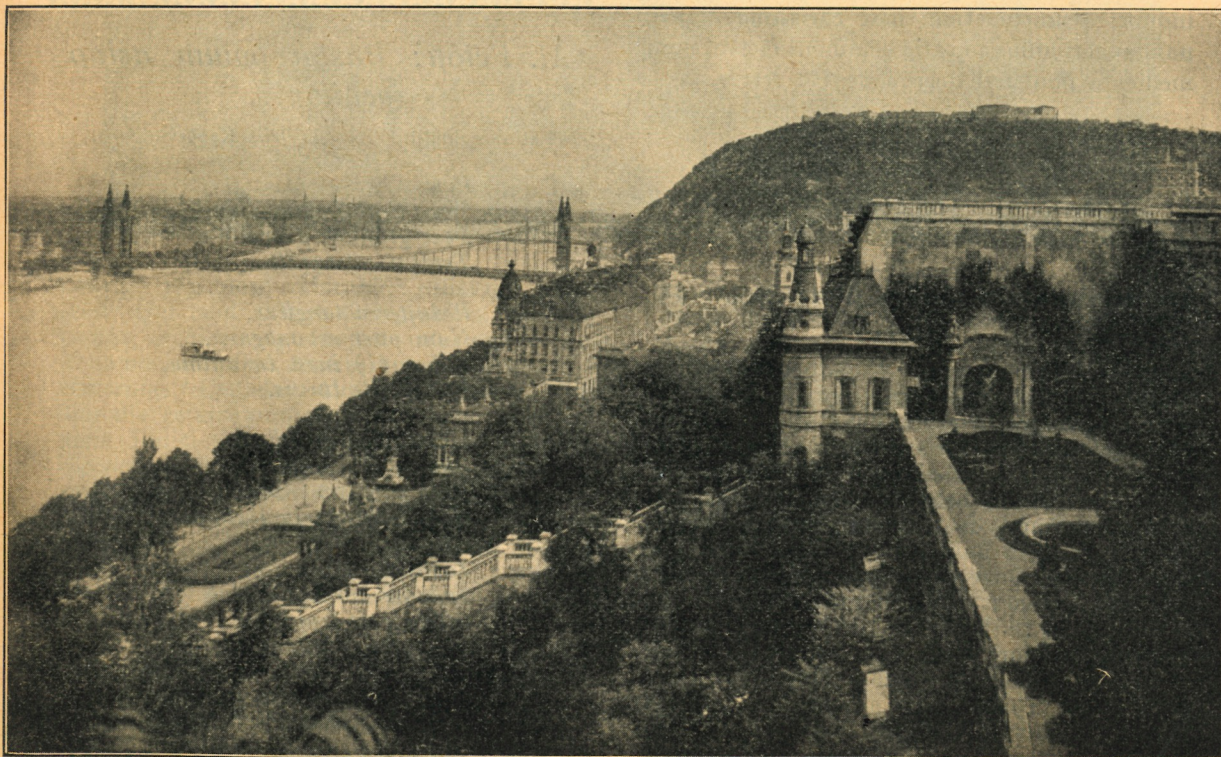
Per.
Lat
020

LATIN IFJÚSÁGI FOLYÓIRAT. LATEINISCHE JUGENDZEITSCHRIFT. REVUE LATINE DE LA JEUNESSE.

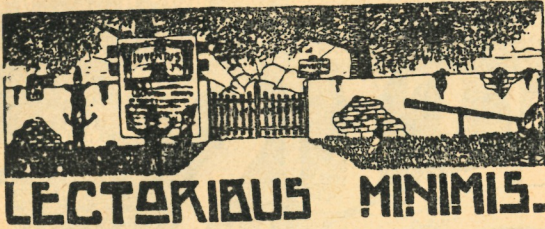
Administrator, ad quem pecuniae dirigantur: ALEXANDER REGÉNYI, Budapest, VII., Bacsay-u. 5. (tel: 1-422-15).

Moderator, ad quem manuscripta mittantur: I. WAGNER DR. Budapest, XI., Lágymányosi-utca 20. (telephon: 2-686-34).

Prodit Budapestini quotannis decies. Pretium subnotationis an. 1936—37. in Hungaria 3 pengoe, extra Hungariam 4 pengoe. Gyrus aerarii comparsorum postalis in Hungaria: 57.292, in Austria: A—37.880. Subnotatores earum gentium, unde simplex pecuniarum transmissio impeditur, utantur schidulis «Coupon réponse international» appellatis, quarum si quis decem in epistola ad administratorem mittit, pretium annum solvit. Quinis exemplaribus sextum gratuito additur.

Pars prospectus, quem palatium regium Budapestinense praebet (pag. 148.)

1. Bismarekius vir magnus rerum¹ civilium¹ peritus¹ litteras accepit a quodam cive honesto, cui nomen Trampedang erat. Litterae pauca verborum continebant: — «Concede, Domine, ut filius meus primus genitus in baptismo² nomen «Bismarck» accipiat!» Bismarck respondit: — «Summo cum gaudio voluntati tuae satisfacio. Et si Providentia Divina me senescentem filio donaret, consensum tuum sperans ei nomen «Trampedang» darem.»

2. Apud Bernardum Shaw, poëtam scenicum iuvenis opera lecturus apparuit. Shaw recitationem eius brevi interrupit: — «Quomodo tu poëta fieri decrevistis?» Ille respondit: «Proprie medicus fieri volueram, sed studia mea omisi, ut scriptor operam³ meam totam generi humano navare³ possem.» Shaw comiter⁴ inquit: «Omitte etiam hoc, carissime amice, nam generi humano satis commodi fecisti, cum medicum non fieri decrevisses!»

Magdalena Jóboru Budapestinensis.

¹ államférfi = Staatsmann = homme d'État ² keresztelés = Taufe = baptême ³ szolgálatát szentelni = seine Dienste widmen = consacrer ses services ⁴ nyájasan = leutselig = affablement

De miraculo Kingae, filiae Belae IV. regis.

Post mortem regis Ungarorum (scilicet Belae IV.)¹ filia eius Kinga, virgo Deo et sanctae Mariae semper virgini devota² die sancti Stephani protomartyris vidit in visione quandam virginem pulcherrimam indutam pallio³ mirabili, quae habebat litteras insertas⁴ per totum pallium de septem gaudiis beatae Mariae, exceptâ unâ plicâ⁵ pallii, in qua non erant litterae. Quae videns puella coepit mirari; ad quam virgō: «Cur, inquit, miraris?» Ad quam puella: «Miror, inquit, tuam pulchritudinem et cur pallium tuum non est per totum ornatum?» Ad quam Domina: «Ego sum mater Domini, tu autem hoc pallium meum decorasti; sed quia hesternā die non recitasti septem gaudia mea, quae solebas semper recitare, ideo hoc pallium meum non

est per totum ornatum, verum tamen, filia noli conturbari, quia desiderium tuum adimplebitur,⁶ nec de patre sollicita sis, qui ad maiorem gloriam, quam unquam fuit, perducetur.⁷

(Ex Annalibus minoris Poloniae, qui editi sunt in Monumentis Poloniae historicis in tomo III. pagina 177.)

Ernestus Császár Budapestinensis.

¹ regnabat a. 1235—1270 ² alázatos híve = treu ergeben = dévouée ³ köpeny = Mantel = manteau ⁴ beszöni = hineinweben = tisser ⁵ redő, ránc — Falte = pli ⁶ teljesülni — erfüllt werden = s'accomplir, se réaliser ⁷ emelkedni = erhoben werden = être élevé

Asinus amissus. Agricola quidam sex asinos, quos in municipio emerat, domum egit. Quia iam defessus erat, unum ex asinis conscendit. Quantus autem fuit eius terror, cum subito quinque tantum asinos videret! Ter numeravit, sed semper quinque soli asini erant; animal enim, in quo ipse sedit, semper neglexit. Tristis ob asinum amissum in vicum venit et statim uxori suae casum miserum narravit. Sed haec ridens: «Abice istam curam», inquit, «vir stulte! Tu quidem quinque tantum asinos vides, at ego etiam septem video».

Hermannus Lustig,

disc. II. b. classis gymn. Academici Vindobonensis.

Al. Petöfi: Pastor ovium asino vehitur...

Latine reddidit Vincentius Bors Kaposvariensis.

Pastor ovium asino
Vehitur, utroque
Pede grandis pueri
Terram attingente.

Pede terra tangitur,
Nam puer est magnus,
Sed qu(i) inest in animo,
Maior ille luctus.

Dum tibiā cecinit,
Ovibus in campo,
Esse sponsam nuntiant
Cum mort(e) in luctando.

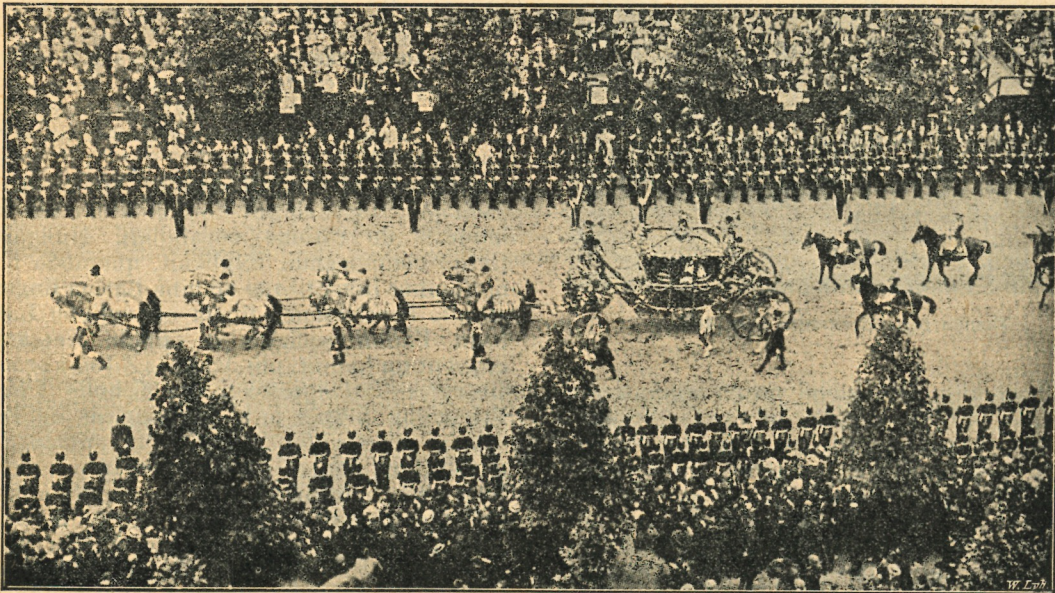
Insiliens asino
Domum currit: at iam
Modo potest videre
Mortuam puellam.

Quid dolore faciat
Afflictus ingenti?
Valde petit baculo
Tum caput aselli.

Georgio VI corona Britanniae regia die 12. m. Maii in aede cathedrali «Westminster» imposita est. Archiepiscopus Cantuariensis¹ omnium primum senatores ceterosque primores civitatis magnā voce interrogavit vellentne

Emanuel III rex Italiae cum Helena regina filiāque Mariā Budapestinum venit. Ante bellum gentium nulla nobis controversia cum Italis erat, quibuscum cives nostri exsules Garibaldi dux pro libertate Italiae pugnantes effecerant, ut Ludovicus Kossuth in oppido Taurino refugium inveniret, dum⁹ moreretur.⁹ Post bellum gentium victorum primi Itali veterem amicitiam cum Hungaria renovaverunt. Mussolinius dux saepius declaravit Hungaros sine populi¹⁰ scitu¹⁰ populis vicinis adiunctos Hungariae mutilatae reddendos esse. Quae cum ita sint, quis miretur coniuges regios maximo studio atque admiratione a Budapestinensibus acceptos esse, atque eo magis,

Georgio regi non² refutabili² officium³ praestare.³ Qui cum «Vivat Georgius rex!» clamarent, archiepiscopus regem interrogavit, velletne ius iurandum dare se populos Britanniae, Hiberniae,⁴ Canadae, Australiae, Africae Meridionalis ceterorumque dominiorum, item imperii Indici suis ipsorum legibus rectorum legesque Dei et fidem Evangelii atque iura episcoporum defensurum esse. Quae cum rex iure iurando affirmans pollicitus osculum libris⁵ divinis⁵ dedisset, caerimonia coronationis incepta est, cui legati 54 regnorum aderant. Prima imaginum nostrarum pompam⁶ et pilentum⁷ antiquum a multitudine innumerabili spectatum ante oculos ponit, in altera autem rex, mater regia, regina duaeque filiae coronis ornati cernuntur. Novum regem etiam nos felicitatis⁸ ominibus⁸ prosequimur.⁸

Rex Italiae in Hungaria. Post praesidem amicorum nostrorum Austriacorum Victor

quod rex atque imperator populi antiqui, ceterorum populorum Europaeorum magistri regnum nostrum parvum atque oppressum adierit. Sicut Miklas praeses, ita rex Italiae quoque libenter pompam militarem nostram spectaverunt, quae, si veritatem dicere audeamus, multo simplicior erat quam pompa Neapolitana Vindobonensisque. Vicini enim nostri infensi non concedunt, ut dilectum¹¹ habeamus. Nos quidem non nisi 35 milia mili-

¹ Cantuaria = Canterbury ² kétségbevonhatatlan = unbestreitbar = incontestable ³ hódolni = Huldigung erweisen = présenter ses hommages ⁴ Írország = Irland = l'Irlande ⁵ biblia = Bibel = Bible ⁶ díszfelvonulás = Festzug = cortège ⁷ hintó = Staatswagen, Karosse = voiture de parade ⁸ szerencsekívánatokkal elhalmozni = beglückwünschen = féliciter ⁹ haláláig = bis zu seinem Tode = jusqu' à sa mort ¹⁰ népszavazás = Volksabstimmung = plébiscite ¹¹ sorozás = Aushebung, Rekrutierung = recrutement

Familia regia Britanniae (pag. 147.)

tum habemus, cum vicini nostri confoederati prope 2,000.000 militum in armis habeant. Hospites nostri augusti in Hungaria frustra currus¹² bellicos¹² et aëroplanos pyrobolorum¹³ missores¹³ et tormenta¹⁴ maiora quaerebant, quae iam Austria quoque habet. Sed nolumus gaudium commune lamentationibus turbare. Memoriam hospitem celsissimorum Austriaeorum et Italicorum nulla¹⁵ oblivio¹⁵ delebit. Tres imagines hic publicamus. In prima gubernator noster Nicolaus Horthy Helenam reginam et Victor Emanuel rex uxorem gubernatoris brachiis¹⁶ iunctis¹⁶ in conventum invitatorum in hortos regios (vulgo: garden party) ducunt, unde prospectum ad pontem Elisabetham montemque S. Gerhardi altera imago ad oculos ponit. In tertia gubernator ante venationem¹⁷ Goedoellensem falconum¹⁷ ope¹⁷ institutam¹⁷ Mariae principissae fasciculum acaciaram tradit.

Christianus rex Daniae de quo nuper (m. Apr. pag. 120.) scripsimus, 25. annum regnandi expletum celebrat. Quantopere rex etiam adversariis politicis carus acceptusque sit, haec anecdota docet. Primus ministrorum Daniae, Stauning dux socialistarum, interrogatus nonne ex sententia rempublicam quam regnum mallet: «Sine dubio — respondit — rempublicam malim, cui tamen praeses primus Sua Maiestas Christianus rex sit!» In imagine

rex cum regina ad sollemnia curru vehitur. Lectoribus Danicis nos quoque gratulamur de popularitate regis, quem ut Deus ad multos annos bono populi salvum servet, precamur.

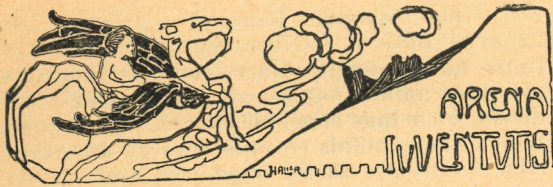
Inter Gallos Germanosque convenit, ut ex libris scholasticis omnia eicerentur, quae animos alterius populi ad odium excitare possent. Quod si vere perfectum erit, speramus fore, ut duo magni populi alter alteri reconciliati¹⁸ pacem diuturnam in Europa reddant.

In Cescoslovacia iterum edictum est, ne quis ex familia Habsburgiensi fines reipublicae transiret, quod si tamen faceret, comprehensus in carcerem duceretur.

Adolphus Werner dr. abbas superior Zirciensi, senator tabulae magnatum, provincialis ordinis Cisterciensis, annum 70. explevit. Viro magni atque nobilis ingenii, fautori litterarum humanarum et latinitatis etiam «Iuventus» imo ex corde gratulatur. Deus omnipotens, qui Suam Reverentiam adhuc servavit, multos annos et corpore et animo eum servet incolumem!

Latinum vivum. Moderator Iuventutis in Societate Magistrorum Catholicorum scholas²⁰ habuit²⁰ de ratione vocabularii Hungarico-Latini componendi. Explicuit, quomodo novis notionibus inventisque nomina Latina fingenda essent. Praelectionis finem allocutione Latinā fecit. Eadem societas in oppido Kecskemét conventum habuit, ubi Andreas Zibolen praeses, Georgius Balanyi rector e Scholis Piis et Fridericus Brisits ord. Cisterciensis de rebus scholae disserentes magno cum applausu ab auditoribus honorati sunt. Post in epulis professores primoribus civitatis Kecskemétiensis, illi vice versā hospitibus cum diceris²¹ propinaverunt.²¹ Ultimus sociis hortantibus moderator Iuventutis orationem Latinam ex improviso habuit amicorum fautorumque societatis atque latinitatis extraneorum mentionem faciens, e. c. Ottonis Schmied Vindobonensis, Georgii Lurz Monacensis, Iosephi Fornari Romani, Caroli Flesch Reichenavensis, Desiderii Balázs Cassoviensis, Hugonis Villa Lucanensis, Sororis Christianae Harlemensis, Avenarii Tirschenreuthensis, aliorumque qui per ephemeridem «Iuventus» cum societate nostrā coniuncti etiam gaudia doloresque Hungarorum cognoscunt.

¹² tank = Tank = tank ¹³ bombavető = Bombenwerfer = avion de bombardement ¹⁴ ágyú = Kanone = canon ¹⁵ feledhetetlen = unvergesslich = inoubliable ¹⁶ karöltve = Arm in Arm = bras dessus, bras dessous ¹⁷ sólymászás = Falkenjagd = fauconnerie ¹⁸ kibékülni = sich versöhnen = se réconcilier ¹⁹ főrendiház = Magnatenhaus = sénat ²⁰ előadást tartani = einen Vortrag halten = faire un discours ²¹ pohárköszöntőt mondani = einen Trinkspruch ausbringen = porter un toast

Excursio aestiva.

Priore aestate unus e magistris Miskolciensibus et unus ex Aegopolitanis,¹ parentes mei et frater meus et ego in montes municipium nostrum cingentes excurrimus. Iam mane profecti sumus. Viae adhuc vacuae erant. Oscines² quoque dormiebant, at paulatim experrectae sunt et magnificentissime cantabant. Sub montibus regio valde silvescebat.³ In summo montis altissimi ante asylum⁴ montivagorum⁴ consedimus. Post quietem brevem descendimus in viculum, ultra montem. Missā auditā redimus ad asylum et ante idem cenam paravimus. Inter cenam multa verba fecimus. Post cenam saltuario⁵ duce in silva errabamus. De pulchris regionibus imagines⁶ solis⁶ radiis⁶ descriptas⁶ feci. De quodam saxo paene delapsus sum. Inter ambulandum saltuarius de ursis sermonem habuit. Frater meus timuit ursos et manum saltuarii valide cepit. Post ambulationem operosam⁷ ante asylum gravi somno oppressi sumus. At magister Miskolciensis e somno excitatus est et versu iocoso, qui paene Latine, paene Germanice dictus est, nos excitavit:

«Surge frater iam est Früh,
Quando pastor pellit Küh,
Quando pastor pellit Schwein,
Mußt du schon in Kirche sein!»

Iam advesperascebat, cum profecti sumus et pervesperis⁸ domum redimus. Carmen e somno excitans notatum est et nunc quoque alter alterum inter nos hoc carmine excitamus. *Josephus Kaptay* disc. Tatanus.

¹ Kecskemét ² éneklő madár = Singvogel = oiseau chanteur ³ elvadulni = verwildern = devenir sauvage
⁴ turistamenház = Turistenschutzhaus = abri ⁵ erdész = Förster = forestier ⁶ fénykép = Photographie. Lichtbild = photographie ⁷ fáradságos = mühsam = pénible ⁸ késő este = spät Abends = à une heure tardive

Avis ad filios suos.

Scriptis: *Michael Tompa.*

*In ramo sicco cum tacito ore
Quatenus, o aves, sedetis?
Carminis forsā obliti estisne
Quod olim a me didicistis?!
Si peritus et nunquam revenit
Cantus et animus vetustus:*

*Carmen dolorosum et maestum sit,
Dummodo cantate, o filii!*

*Procella fuit. Et in nemore
Nostro latebrae molles non sunt:
Tacetis? Paratis relinquere
Matrem, locum? Qui alumni sunt?
Carmen aliud — alio luco,
Quo non intelligant cantus vestros...
Deserto, sed patrio loco,
Dummodo cantate, o filii!*

*Portate vos cantum de veteri
Fronoso, florecenti luco;
De tempore futuro cantate,
Cum nemus florescet denuo.
Progerminat devastatum nemus
Rapidius post cantus vestros;
Dolore praesentis mitigato,
Dummodo cantate, o filii!*

*Hic in frutice nidus antiquus,
Qui firmabat alas debiles;
Quiescere et nunc fatigati
Venietis in nubes volantes!
Et nunc, cum vellicabat tempestas,
Imitaremīni improbos?
Liqueretisne externo mutans?...
Dummodo cantate, o filii!*

N. Horthy et Victor Emanuel cum uxoribus (pag. 148).

Hoc poëma allegoria est. Avis = poëta senex; filii = poëtae iuniores Hungarici; nemus = Hungaria; tempestas = certamen pro libertate tuenda. Poëta hortatur poëtas ceteros, ut canant, ne animos demittant. Canant de tempore futuro, cum nemus florescet de integro, id est: Hungaria resurget. Nunc quoque recentissima est haec allegoria, nam nemus nunc quoque devastatum est.

Emericus Marcó disc. Keszthelyiensis.

Dialogus de lingua «esperanto» II.

Scriptis: *Fridericus Pédanon*, functionarius legationis Franco-gallicae Budapestini. Libere Latine vertit: *Carolus Acs*.

Lunae dies, Martis dies: in lundo et mardo ita transformata sunt, ut hebdomadis dierum memoria omnis exstincta sit. Etsi lingua Esperantica verborum primigenas¹ stirpes¹ infingendis huiusmodi formis ut *habeo = mi habas, ich bedauere = mi bedauras* satis respexit, tamen — horribile dictu — infinitivi *r* litterā audacissime ad formandam stirpem *ir* abusa est velut: *vado = mi iras*. Atque iam non potui me² continere,² quim haec expromerem: «Recte dr. Zamenhofius vocabulorum flagellum, Attila atque Dsingiskhan dictus est, hasque appellationes merito adeptus esse videtur. Linguae Esperanticae conditor nihil aliud egit, quam nonnullarum³ antiquitus³ vigentium³ linguarum vocabula mutilavit,⁴ ut ea militiae Esperanticae ascriberet⁵ proinde ac si debiles ac mutili homines boni unquam milites evasuri sint. Tristes sunt visu isti veterani extorti⁶ et debiles, hi Latini et Germani membris fracti eodem fraternitatis vinculo consociati.

— Licet, inquit ille, haec tibi tristissima videantur, nos Esperanticae linguae cultores aliter sentimus et iudicamus. Vulgus Esperanticum, ut suspicari tibi licet — sit venia verbo — ne pili⁷ quidem facit,⁷ quid fuerint formae Esperanticae ante reincarnationes suas, velut ita dicam in vita ante acta Graeca et Latina. Atque nos linguā Esperanticā initiati,⁸ qui in gymnasiis Graecis Latinisque litteris operam dedimus, tantum abest ut in Latinas formas tantā pietate superstitiosā feramur, quantā tu imbutus sis, ut contra neque animo⁹ molles,⁹ neque elegantiae studiosi simus. Nos tam duro utilitatis studio tenemur, et pro virili parte unā cum Esperanticis linguam Latinam vehementissime impugnemus.

Cum mihi tam vehementer tamque pugnaciter esset responsum, tandem intellexi oleum¹⁰ me et operam perdere¹⁰ id agendo, ut adversario meo persuadeam, quam inepta quamque puerilia, quin etiam vulgaria sint linguae Esperanticae inventa. Quaerentibus, quid sit vulgare,

rectissime respondit Lancelot — Temps, du 22 avril 1937 —: «Haec sentias oportet, definiri non possunt. Haec nisi ipse senseris, nisi ipse animo perspexeris, supersedeo¹¹ tibi dicere, quae inde concludi possint.» Quamquam bonus Zamenhofius eiusque opus ab assectatoribus¹² eius pro sacro, quod non licet attingi, habentur, nihilo¹³ tamen¹³ setius¹³ aliquid eis opponere temptavi: Lingua mihi Esperantica locus circumsaeptus videtur, qui nullo commercio¹⁴ cum hortis linguarum Europaearum coniungitur vel murus quidam, quo adulescentum ad linguas exteras currentium ardor ac impetus arceatur. Scilicet lingua Latina est clavis, qua omnia Romanensia claustra reserantur.¹⁵ Cognitio linguae Latinae est illa turris: ex qua, tamquam ex pharo,¹⁶ quos progressus fecerint, quaeque incrementa per duo annorum milia cultus¹⁷ humanitasque¹⁷ Europaearum ceperint, perspicitur. Lumine ex pharo emicante cernimus vocabula *Einfluss, befolýás*, veste Latinā esse induta, quae his vocabulis exui nequeat, ut omittam ubertatem et copiam, quam ingenium nostrum, nostraque philosophia ex lingua Latina hauserit, lingua Latina est firmissimum adiumentum ad linguas, quae ex lingua Latina oriundae sunt, discendas. Idem dico linguam Latinam esse clavem omnium-harum linguarum. Lingua vero Esperantica est ea clavis, cuius subtilissimas¹⁸ sculpturas¹⁹ Latinas faber²⁰ ferrarius²⁰ quidam impavidus tum extendit,²¹ tum detrivit²² et curtavit, quae in linguas Romanenses inseri²³ nequeat. Verbi gratia: Esperantico *granda* non enodatur²⁴ Italicum *grande* (la casa e grande et: la casa e alta) cum per Latinum *grandem* (III. declinationis enucleari²⁵ possunt et Italicae et Franco-gallicae formae priscae: *grand'mère*, vel *j'ai grand'faim*. Lingua est aditus ad alias scientias,

¹ eredeti tő = Stammwurzel = radical original ² tür-töztethettem magam = konnte nicht anstehen = je n'y tins plus ³ történelmi = historisch = historique ⁴ megcsönkítani = verstümmeln = mutiler ⁵ besorozni = einreihen = embrigader ⁶ eltorzít = verrenkt = estropié ⁷ kutyába sem veszi = für nichts achtet = se soucie comme d'une guigne ⁸ beavatott = eingeweiht = espérantistes de qualité ⁹ szentimentális = empfindsam = sentimental ¹⁰ fáradságot és időt hiába vesztegetni = Zeit und Mühe vergebens anwenden = perdre son temps et sa peine ¹¹ felesleges = überflüssig = j'ai peine besoin de ¹² követői = Anhänger — fidèle ¹³ mindazonáltal = nichtsdestoweniger = toute fois ¹⁴ közlekedés = Verkehr = communication ¹⁵ megnyit = öffnen = ouvrir ¹⁶ világítótorony = Leuchtturm = phare ¹⁷ kultúra = Kultur = culture ¹⁸ finom = fein = fin ¹⁹ faragvány = Schnitzwerk = sculpture ²⁰ lakatos = Schlosser = serurier ²¹ kinyújtani = ausdehnen = étirer ²² lecsiszolni = abschleifen = limer ²³ beilleszteni = einfügen = emboîter ²⁴ megmagyarázni = erklären = expliquer ²⁵ ért-hetővé tesz = klar machen = rendre compte

Esperanto vero est quoddam angiportum²⁶ vel carcer, ex quo eo minus evadimus, quo magis, cum capti simus, liberos esse nos opinamur.

— Esto carcer, — inquit meus adversarius, — sed carcer instar mundi, qui ad genus humanum, dum pacificetur, tuendum multum confert. Haec pacificationis spes in communitatem²⁷ Esperanticam conclusa et comprehensa est. Est quidem, — pergit ille iam minus elatus, — carcer, in quo homines hilares vitā suā fruētes agitant.²⁸ Inspicendum istud enchiridium,²⁹ quod qui composuit, maxime divulgandā³⁰ linguā Esperanticā³⁰ excellit. Ex quo intelligitur Esperantistas, ut vulgo creditur, nihil taedii discentibus afferre.

Cum libellum mihi commendatum iam eliquamdiu versassem, temere quaedam colloquiorum frustula³¹ exsignavi,³² quae digna mihi memoratu videntur :

Quaestiones magistri: 1. Sumne elephantus? (Ĉu mi estas elefanto?) Sumne crocodilus? — Magister haec quaerendo discipulis huiusmodi responsa extorquet: «Tu neque elephantus, neque crocodilus es.»

2. Quid agit cor? Cogitat? Respondetur: Non. Cor amat.

2. Estne quoddam bonum suaviū? (= Ĉu la kiso estas bona?)

4. Quid interest inter coelestes et terrestres angelos? Respondetur: Caelestes angeli alis, terrestres autem curru automobili volant.

*Magister disserit.*³³ Adam in paradiso non gestabat vestem³⁴ Britannicam,³⁴ et contra Eva vestem³⁵ balneariam³⁵ omnino modernam gestabat. (= Evo havis modernan strandkostumon.)

Auctori huius libelli festivas³⁶ atque cavillatio³⁶ quaedam abrogari nequit. Ceterum magistrum linguae Esperanticae iuvenibus Epicureismi pinguissimi³⁷ praeconem esse haud negaveris.

Sed cum iam multum temporis processisset, magistrum valere iubens facere non potui, quin ei gratias agerem maximas mihi novam cernendi et cogitandi viam aperuisse. Nempe ex nullo alio uberiorem fructum percipere potui praecepto, quo quidem confirmantur haec duo : primum: stultum esse naturalis cuiusdam linguae functiones artificiosae cuidam iniungere velle, deinde: in commercio nationum nullam aliam linguam, quam Latinam, quā homines Europaei ingenio praestantes uterentur et quae communis cultus et humanitatis quasi coagulum³⁸ esset, adhiberi posse.

Pro formula: «Linguam Esperanticam omnibus!» — quae quibusdam pro Latina est, haec formula: «omnibus linguam Latinam» ponenda est.

Mirabile dictu est hanc formulam in Francogallia, populari³⁹ civitate a Leone Daudet optimatum⁴⁰ partibus⁴⁰ addictissimo⁴⁰ atque partis,

quae opposita est populari, theoretico usurpatam esse. Constat Leonem Daudet postulare, ut fas sit omnes pueros Francogallos sine discrimine scientiolam⁴¹ quamdam sine con-

N. Horthy et Maria principissa (pag. 148.)

tentione virium parabilem linguae Latinae, matris et educatricis ceterarum linguarum consequi, cuius thesaurus nondum⁴² in usum⁴² conversum⁴² totius orbis parvi catholici in liturgia possideant. (Finis.)

²⁶ zsákutca = Sackgasse = impasse ²⁷ közösség = Gemeinschaft = communauté ²⁸ élni = leben = vivre ²⁹ kézikönyv = Handbuch = manuel ³⁰ terjesztő = Propagandist = propagandiste ³¹ töredék = Bruchstück = fragment ³² kijegyeztem = ausschreiben = noter ³³ magyarázat = Erklärung = explication ³⁴ frakk = Frack = frac ³⁵ fürdőkosztüm = Badekostüm = costume de bain ³⁶ kedélyesség és humor = Gemütlichkeit und Humor = jovialité et bonne humeur ³⁷ vaskos = derb = robuste ³⁸ kötőanyag = Bindemittel = ciment ³⁹ demokratikus = demokratisch = démocratique ⁴⁰ szélső jobboldali = der äussersten rechten Partei angehörend = homme d'extrême droite ⁴¹ szerény ismeret = ein bescheidenes Wissen = une connaissance modeste ⁴² még kiaknázatlan = noch unausgebeutet = inexploité

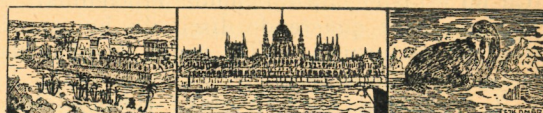
De linguis artificiosis.

1. Multi dicunt: *Iam est mundo
Opus sermone facundo,¹
Opus linguā tali-quali,
Ast omnino generali.*
2. *Cur enim tam multas discas
Gentium diversas linguas?
Iam commercium² sat inde
Unius est mundi lingua e!*
3. *Esto! — Sed haec mundilingua
Linguae genio³st iniqua!
Logicae servando normas
Semovet haec vitae formas!*
4. *Lingua non est mechanismus,
Sed est vivus organismus,
Linguae percipis naturam,
Sed non praescribis structuram!*
5. *Id est: praescribis incassum³
Cor sine vigore⁴ lassum⁵
Venas sine cordis pulsu,
Mentis rotas sine cursu...*
6. *Mentis quidem celsae ex humo,
— Cuius compos⁶ solus homo —
Attamen, ut flos et herba,
Pronascuntur voces, verba.*
7. *Lingua viget sicut arbor,
— Etsi sculptum, riget⁷ marmor,
Aera, ligna fabricantur,
— Qua re non vivificantur!*
8. *Lingua iussu⁸ detornata⁸
Nil, ni rota quadricata,
Scenae deus ex machina,
Navis est — carens carina.⁹*
9. *Ceterum — quid fabricatu,
Cur sit opus tornitatu? ...⁸
Linguam profer sempervivam,
Redde rursus effectivam!¹⁰*
10. *Praeter linguam genuinam¹¹
Hanc addiscito Latina m!
Hanc, humanitatis lumen,
Pone gentibus communem!*
11. *Nullius haec laus¹² est gentis,
Ceteras non punget, sentis:
Habilis¹³ ad omnes usus,
Habilis ad novos cursus.¹⁴*

12. *Linguae: «volapyc», vel «ido»,
Vel quae sua voce linguo
Nuncupatur¹⁵ «esperanto»,
De successu¹⁶ desperanto!*

Ios. Irsik Budapestinensis.

¹ könnyen folyó nyelv = leichte, geläufige Sprache = une langue facile, aisée ² érintkezés = Verkehr = relation, commerce ³ hiába = vergebens = en vain ⁴ élet-erő = Lebenskraft = force vitale ⁵ lomha = schlaff = flasque, sans force ⁶ részes = teilhaftig = qui participe à, qui a sa part à ⁷ merev, rideg = starr, steif sein = être raide ⁸ esztergályozott = gedrechselt = fait au tour ⁹ hajófenék = Kiel = quille (d'un navire) ¹⁰ tevékeny = leistungsfähig = actif ¹¹ anyanyelv = Muttersprache = langue maternelle ¹² dicsőség = Ruhm = gloire ¹³ alkalmas = geeignet = approprié ¹⁴ pályafutás = Laufbahn, Karriere = carrière ¹⁵ nevezni = nennen = nommer ¹⁶ siker = Erfolg = succès

GEOGRAPHICA.

Imago mundi. Osnabrugum.

Osnabrück Latine Osnabrugum vocatur. Urbs antiquitate, mercatura, commeatu,¹ pacis Westphalicae promulgatione memoratu digna est. Caroli Magni tempore Osnabrugum seu Asenbrügge i. e. pons deorum viculus fuit, quo Saxones dis sacrificandi causa conveniebant, quare Saxonum Dodona² a poëtis dicitur. Primum episcopus Wihonem secuti sunt per undecim saecula episcopi septuaginta, quorum sub tutela artes et litterae aevo medio florerunt, templa et Gothico et Romano stilo condita sunt.

A Meriano, geographo celeberrimo, anno 1645 urbis imago est delineata.³ Bello tum triginta fere per annos Germania vastabatur. Osnabrugum et Monasterium Westphalorum⁴ per tres annos legati principum belligerantium convenerunt ad pacem condendam. Domus contabulatae⁵ et fastigiis⁶ pulchris ornatae, quas imago (pag. 155.) exhibet, saepe a legatis illis spectatae sunt eadem admiratione, qua nos hodie, post trecentos fere annos, conspicimus et lucepictas⁷ nobiscum auferimus. Quibus in fastigiis inscriptiones et Latinae et Saxonicae leguntur, figurae symbolicae—fides, spes, cari-

¹ forgalom = Verkehr = trafic, commerce ² oppidum in Epiro, ubi oraculum Iovis notissimum erat ³ lerajzolni = zeichnen = dessiner ⁴ Münster i. W. ⁵ emeletes = mit Stockwerken versehen = à (plusieurs) étages ⁶ házcsúcs, oromzat = Giebel = pignon ⁷ lefényképezni = photographieren = photographier

tas, diabolus⁸ cum avia⁹ rixans,¹⁰ alia risum moventia — exsculptae sunt. Sive praetervolas electricā sive birotā¹¹ sive ambulas hac «viā sacrā» tamquam Horatius alter, facie anili¹² et oculis benignis te viatorem salutant domus et periturum te, se duraturas¹³ esse prae se ferunt. Lortzing musicus, Lyra poëta, Iustus Moeser rerum scriptor et politicus, illis fastigiis rugosis¹⁴ gavisī sunt. Quando venies Tu, ut imaginem mundi augeas et menti Tuae imprimas? Curia anno 1512 condita tamquam castellum tuetur forum triangulare.¹⁵ Portam custodiunt statuæ novem imperatorum, quorum princeps Carolus Magnus. Per scalas formosas cives nostri ascendunt ad consulendos senatores et magistratus. 148 legati hoc sub tecto excelso de pace Westphalica egerunt ab anno 1645 usque ad annum 1648. Tum demum, «Pax Optima Rerum», sicuti in imagine (pag. 154) videmus, de scalis summis a doctore Böger civium syndico¹⁶ clangentibus campanis¹⁷ et tubis succinentibus proclamata est — et in urbe pacifica semper fere hucusque mansit. Quam imaginem discipuli gymnasii realis nostri contemplantur, dum scholae rector in aula orationem habet diebus solemnibus. Quotannis multi Sueci¹⁸ curiam nostram visuri adveniunt et vestigia Oxenstiernae cancellarii Suecorum hoc loco famoso legunt. In conclavi celeberrimo Suecus ille cum Austriacis et Francogallis deliberavit et instrumentum¹⁹ Pacis Osnabrugensis subscripsit. E lacunari²⁰ suspensum vides candelabrum affabre²¹ excusum et insignibus familiarum consularium ornatum. Donatricem fuisse Christinam Suecorum reginam a ianitore²² curiae accepi et credo. Si ipse vis fidem augere, veni et interroga. In conclavi contermino ostenduntur pocula argentea saeculo XIV—XV eximiā arte excisa. Quodsi mecum adis Cathedralē Ecclesiam et thesauros conspicias vetustos, septentrionali quoque sub sole artes floruisse et adhuc florere fateberis. Paucas imagines attuli. Invito amicos, ut urbem ipsam floribus, coloribus, collibus, vallibus distinctam et septentrionali quadam acerbitate amictam explorent. «Urbs antiqua fuit», immo est et in longa saecula crescit.

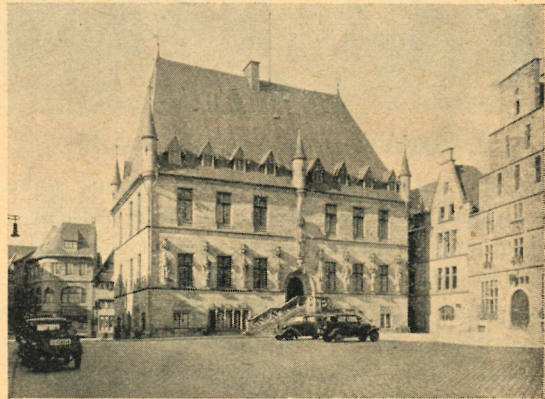
Dr. Philips, Osnabrück (Germania).

Imagines Osnabrugenses luce pinxit Rud. Lichtenberg Osnabrück.

⁸ ördög = Teufel = diable ⁹ nagyanya = Großmutter = grand'mère ¹⁰ veszekedni = zanken = se disputer ¹¹ kerékpár = Fahrrad = bicyclette ¹² nagyanyai = großmütterlich = de grand'mère ¹³ tovább fennmaradni = fortidauern = subsister, rester ¹⁴ ráncos = runzelig = ridé ¹⁵ háromszegletű = dreieckig = triangulaire ¹⁶ képviselő, szószóló = Vertreter = représentant ¹⁷ harang = Glocke = cloche ¹⁸ svéd = Schwede = Suédois ¹⁹ okmány = Urkunde = acte, charte ²⁰ mennyezet = Decke = plafond ²¹ művésziesen = kunstgerecht = artistiquement ²² kapus = Pförtner = portier

De aenigmate Atlantidis.

Ut ex fontibus antiquissimis nobis traditum est, aliquando, c. 9000 annis a. Chr. n. quedam continens (insula?) motu terrae die¹ ac nocte praeteritis¹ integra in fluctibus maris submersa plane evanuit.² Ubi fuerit *Atlantis*, — nam sic nominabatur continens, — exstiteritne vere, qualis fuerit, quomodo in ea homines vixerint, — abhinc plura saecula, etiam hodie quaeritur. De Atlantide dialogos Platonis, qui «*Timaeus*» et «*Critias*» inscribuntur, legentes copiosissime docemur.³ Ut Plato enarrat, *Solon*, vir ille

Curia Osnabrugensis.

sapientissimus Graecus per sacerdotem quemdam longaevis Saiticum (in Aegypto) inter cetera etiam de Atlantide certior factus est, necnon de quodam bello maximo, quod Atlantis et Athenienses inter se gerebant. Sed aggrediamur ad res Platone duce ordine tractandas!

Atlantis trans columnas Herculis in mari Atlantico quaedam insula ingens maior erat. Imperium Atlantidis unā cum plurimis insulis regna Africae usque ad Aegyptum, atque regiones Europae usque ad partem septentrionalem⁴ Italiae subiecta habebat. Homines ibi laetissimi, locupletissimi, fortunatissimi vitam aetatis aureae vere beatam vivebant, in quos decem reges summā concordiam imperium habebant. Incolae Atlantidis templa, domus, balneas⁵ magnificentissimas aedificaverunt,

¹ egy nap leforgása alatt = an einem Tage = en un jour ² eltűnni = verschwinden = disparaître ³ értesülni = in Kenntnis gesetzt werden = être renseigné ⁴ északi = nördlich = septentrional ⁵ fürdő = Bad = bain

portus, navalia,⁶ canales, pontes construxerunt, atque cum regnis finitimis mercaturam florentem faciebant. Metalla⁷ quoque optimo eventu exercebant, ex pulcherrimis silvis ma-

Pax Osnabrugensibus proclamatur (pag. 153.)

teriam aptam accipiebant ad domus, naves aedificandas. Binas vero — ut Plato testatur — quotannis terra messes praebebat, hieme imbribus effusis, aestate autem per canales agris irrigatis. Praeter exercitum maximum optime instructum esseda⁸ quoque plurima parata habuit Atlantis ad quovis tempore decertandum. Permultae naves autem diu noctuque in mari incedebant Atlantidem, eiusque colonias semper defensurae.

Sed Platone auctore incolae Atlantidis «aviditate iniustā et potentiā impleti» Graecis bellum intulerunt, — at a civitate Atheniensium devicti sunt. Et tunc die nocteque praeteritis motu terrae horribili integra Atlantis in mari submersa est. Ipsi Athenienses — etsi interim a ceteris Graecis relictī, tamen — victoriam ab hoste reportantes ac progredientes fluctibus summersi perierunt omnes. De⁹ sententia nonnullorum Plato fabulam nobis pulcherrimam modo narrat, nam nec historiā, nec physicis res fundamento nititur. Cui opinioni autem contradicere videntur loca terrarum in dialogis Platonis memoratis accurate denotata: columnae Herculis (Gibraltar), Gadirica regio (Cadiz), scriptores alii quoque antiquissimi Atlantidis item mentionem facientes, atque nonnulla momenta, ut infra exponitur.

Viri doctissimi aenigma Atlantidis saepissime explicare conabantur et nostris et antiquioribus temporibus. *Leo Frobenius* nostrae

aetatis itineribus in Africa factis Atlantidem ad ostium¹⁰ fluminis *Nigris* in Africa fuisse censet, quia res ibi inventae cultum atque humanitatem in dialogo «Critias» dicto descriptam similem esse culturae Africae occidentalis ostendunt. Alii in aliis partibus Africae (in Mauretania et prope Tunesium) requirebant incolas Atlantidis. Auctore *Ludovico Borchardt*, rerum Aegypti antiquissimae peritissimo temporis hodierni vestigia Atlantidis in regione *Syrtis Minoris* (Schott el Djerid) quaerenda sunt prope *Gabes*, ubi de illius sententia ruinae templi cuiusdam templum Neptuni in dialogis Platonis quoque memoratum indicant, montes autem *Ahaggar* sunt verē ipse mons Atlas a Platone memoratus, ergo: hic est in harena Atlantis Platonis sepelita. Permulti alii autem verba Platonis integre¹¹ tenent et. Atlantidem vere post «columnas Herculis» (Gibraltar) in Oceano Atlantico fuisse putant.

Jam 17-o saeculo *Athanasius Kircher* S. J. polyhistor, rerum Orientalium peritissimus atque inventor «daternae magicae» insulas *Asores* atque alias insulas Oceani Atlantici reliquias cuiusdam continentis (Atlantidis) esse habet. Annis 1874—1876 *expeditio* quaedam *Germanica* maribus investigandis de nomine navis «*Gazella*» appellata statuit in Oceano profundo montes esse, quos limen Atlanticum¹² dicunt. Loci editi¹³ liminis memorati — ut exploratum est, — interdum¹⁴ ne 1000 metris profundiores sunt aequore maris alibi multo altioris. Cum autem anno 1898 navis quaedam vaporaria¹⁵ funem telegraphicum¹⁶ submarinum deponens ex profundo mari 3000 m assulas¹⁷ massae¹⁷ vitreo-sulphureae¹⁷ discindens¹⁸ subduxisset, discerni potuit illam modo in aëre, non autem in aqua durescere debuisset. Ex quo Atlantidem eruptione¹⁹ montis¹⁹ flammis¹⁹ eructantis¹⁹ dirutam esse concludi potest.

⁶ hajógyár = Schiffswerte = chantier de construction navale ⁷ bányászat = Bergbau = exploitation des mines ⁸ harci kocsi = Kriegswagen = char d'assaut, char de guerre ⁹ szerint = nach = d'après ¹⁰ torkolat = Mündung = embouchure. ¹¹ betű szerint = buchstäblich = littéralement ¹² Atlanti küszöb = Atlantische Schwelle = seuil de l'Océan Atlantique ¹³ emelkedései = Erhebungen = hauteur ¹⁴ helyenként = stellenweise = par endroit ¹⁵ gőzhajó = Dampfer = un vapeur ¹⁶ kábel = Kabel = câble ¹⁷ üveges lávaszilánk = Splitter von glasiger Lava = éclat de lave vitreuse ¹⁸ felrántani = heraufreissen = tirer en haut, arracher ¹⁹ vulkánikus kitörés = vulkanische Eruption = éruption volcanique

Haud multo post *Strath* in paeninsula *Yukatan* Americae mediae invenit quamdam *Maya-inscriptionem*, ex qua quondam terram stellā²⁰ crinitā²⁰ fricatam,²¹ mox stellam in quamdam insulam maximam Oceani Atlantici delapsam esse, insulāque in nubem pulveris mutatā iterum inter sidera rediisse constat. Investigabatur Atlantis etiam in *Hispania*, in montibus *Caucasi*, in *Norvegia*, in *Babylonia* antiquissima, apud *Indos* et alibi quoque. Sed res adhuc sub iudice est, manebitque forte perdiu!

Philologus Anonymus.

²⁰ üstökös = Komet = comète ²¹ súrolni = streifen = fröler

Libri¹ pretio¹ ad legendum¹ praebendi.¹

O diariolum² meum dulce, iam diu nihil descriptione dignum habui tibi! Nobis enim, vae, semper discendum est, ceterumque nihil factum est. Hodie autem accidit aliquid. Nos scilicet cum König unā sedemus in subsellio,³ amicissimi. Ego iuxta illum et ille iuxta me. Nunc autem, extremo mense pecunia prorsus deficit nos ambos et ideo dixit mihi König: «Ausculat⁴ paulum! Inceptum⁵ aliquid fructuosum⁵ nobis condendum est, nonne putas?»

— Priusquam putem, dic mihi, cur?

— Cur? Forte heres factus es ex America, aselle.⁶

— Non sum factus. Nummulus ultimus iam medio mense e manibus meis evanuit.⁷

— Ecce! Et non vis habere novos et quam plurimos?

— Volo! Paratus, immo paratissimus sum.

— Vis ergo mecum istud inceptum fructuosum condere?

— Libentissime, sed qua in professione?⁸

— Veni mecum, — dixit mihi König velut⁹ mysterium⁹ occultans⁹, et in recessum¹⁰ fenestrae duxit. Ibi tractabimus rem.

— Quid vis ergo?

— Pecus es, mi fili et si diligenter perscrutaberis,¹¹ inter lanam¹² in capite, cornua invenies. Hoc persuasum habeo.

— Ut recorder, prius asinellum me dixisti.

— Ita est, grex totus est in te.

— Hoc voluisti mihi dicere?

— Non solum hoc. Sed semper interloqueris¹³ et non sinis me in res medias ire. Attende ergo! Ego ero director summus. Intelligisne hoc?

— Et ego?

— Tu eris, quid eris tu?, tu eris comitatus¹⁴ meus, bene est?

— Comitatus tuus? — Et labris¹⁵ resimis¹⁵ contradixi illi propter vilitatem gradus.¹⁶ Tum ille: «Bene, sis ergo vicedirector. Assentiris?»

— Vicedirector, vicedirector, sed cuius rei vicedirector, si aliquando hoc mihi proderes.

Tunc ille auribus meis acclinans¹⁷ susurravit:¹⁸ «Vicedirector illius suscepti fructuosi.» Et explicavit mihi libros pretio ad legendum praebendos esse. Lectores singuli singulis hebdomadibus¹⁹ solvebunt senos nummulos. Et nummuli quadragies seni sunt ducenti quadraginta. Idea splendidissima! Sensi me vertigine²⁰ corripī.²⁰

— Omnia haec optima, dixi, sed ubi est bibliotheca illa?

— Ubi? O quam tardus cognitione²¹ es tu!

¹ kölcsönkönyvtár = Leihbibliothek = cabinet de lecture ² naplócska = Tagebüchlein = petit journal ³ pad = Bank = banc ⁴ figyelj! = hör' zu! = écoute! ⁵ fővelmező vállalat = eine einträgliche Unternehmung = entreprise lucrative ⁶ csacsi = Eselchen = bêta ⁷ eltűnni = verschwinden = disparaître ⁸ szakma = Branche, Fach = spécialité, partie ⁹ titokzatosan = ge-

Domus Osnabrugenses. (pag. 152.)

heimtuerisch = mystérieusement ¹⁰ mélyedés = Nische = niche ¹¹ átkutatni = durchstöbern = fouiller ¹² gyapju = Wolle = laine ¹³ közbeszólni = dazwischenreden = interrompre ¹⁴ személyzet = Personal = personnel ¹⁵ ajkbiggyesztve = mit aufgeworfenen Lippen = en faisant la moue ¹⁶ rang = Rang = rang ¹⁷ odahajolni = hinneigen = se pencher vers ¹⁸ sügni = flüstern = souffler ¹⁹ hét = Woche = semaine ²⁰ szédülés fog el = den Schwindel bekommen = avoir le vertige ²¹ felfogás, észjárás = Auffassung = compréhension

Domi est illa. Nos ambo libros huc apportabimus, nam bibliotheca tempore nostro non crescit in campis, hoc unusquisque scire debet, — dixit et exspuit²² tenue²³ filum²³ inter dentes. — Nonnunquam tu totus stupidus²⁴ videris.

— Ergo, ego bibliothecam patris huc apportabo...

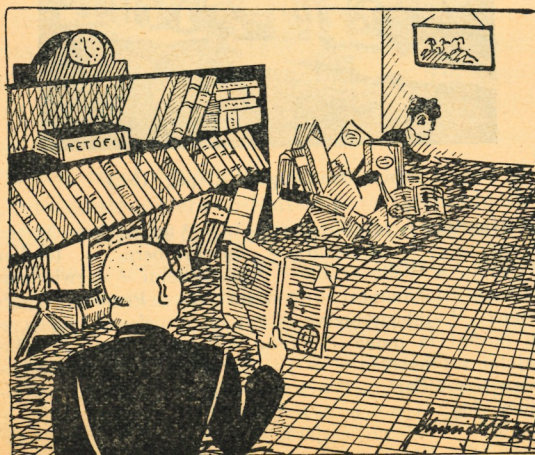
— Et nos sic ex ea habebimus lucrum²⁵ pingue²⁵. Nihil libris nocebit, si legentur. Scientia et cultura elatabuntur.²⁶ Quid dubitas? An times nummulos?

Et res composita²⁷ erat. Paulatim libros patris transportabam, sed sine ullo delectu,²⁸ promiscue,²⁹ ut in manus meas incidebant. Haec res autem insigni infamiā erat,³⁰ nam Szobotka voce altissimā indignabatur coram classe: «Quid faciam ego cum hoc libro? Non interest meā. „Studium historiae iuris!” Ego expectabam casus³¹ comitis Monte Christo, et accepi res plane stupidas!»

Ut res emendaretur et cupiditas omnium expleretur, postea iam curā legi libros iucundissimos: omnes divenditi sunt.³³ Et cum sic negotium³⁴ optimum videretur, König persuasit mihi signaculum typographicum³⁵ faciendum esse rotundum cum inscriptione: «Bibliotheca ad parvam Minervam». Forma³⁵ igitur facta est, et ego domi omnes libros patris signavi, ne quid erroris surreperet³⁶ in negotium gerendum.³⁷ Optimum mihi videbatur, ius proprium³⁸ etiam signaculo evidenter conservari. Ut filius bonus et fidelis curavi bona patris mei.

Quid autem accidit, o diariolum meum dulce! Heri, vespere, cum pater ante bibliothecam staret et librum quendam promeret, lente et frigide: «Hm! — dixit. — Bibliotheca ad parvam Minervam? Hm! Sordes³⁹ in libris meis! Et aures asini!»⁴⁰

Et ex improvise, priusquam caput recipere potuissem, alapa⁴¹ ingens sonitum edidit⁴² per conclave⁴³ totum, quam aliae duae seque-

bantur crepantes.⁴⁴ Sic immiscuit se manus patris incepto nostro, quod quasi fulmine ictum, corruit.⁴⁵

²² kiköpni = ausspucken = cracher ²³ vékony fónál = dünner Faden = fil mince ²⁴ hülye = blöd = crétin ²⁵ (zsiros) bőséges haszon = reichlicher Nutzen = ample profit ²⁶ elterjeszteni = verbreiten = répandre ²⁷ nyélbe ütni = zu Stande bringen = conclure ²⁸ válogatás = Auswahl = choix ²⁹ vegyesen = gemischt = péleméle = Geschäft = affaire ³⁰ nagy botrányt okozott = machte grossen Skandal = causer un grand scandale ³¹ kaland = Abenteuer = aventure ³² kijavítani = verbessern = réparer ³³ szétkapkodták = sind vergriffen = on se les arracha ³⁴ üzlet = Geschäft = affaire ³⁵ bélyegző = Stempel = timbre ³⁶ becsúszik = unterlaufen = s'introduire ³⁷ üzem (vezetés) = Geschäft (führung) = administration des affaires ³⁸ tulajdonjog = Eigentumsrecht = droit de propriété ³⁹ piszok, szenny = Schmutz = saleté ⁴⁰ szamárfüle = Kniff in einem Buche = cornes (faites aux pages d'un livre) ⁴¹ pofon = Ohrfeige = gifle ⁴² elcsattanni = knallen = claquer ⁴³ szoba = Zimmer = pièce, salle ⁴⁴ csattanós = schallend = sonore ⁴⁵ megbukni = bankrott werden = faire faillite

Iocosa.

Joca discipulorum gymnasii Acad. Budapestinensis.

1. **Fasciulus florum.** Puer fert fasciculum florum. Femina alloquitur eum: «Cui fers hos flores pulcherrimos?» — «Cognatae¹ cuidam.» — «Ea gaudet illis certe.» — «Non putarem, nam fero hos flores ad sepulturam eius.»

2. **Differentia.** *Magister:* Quae est differentia inter elephantum et muscam? — *Nebulo:* In elephanto potest esse musca, sed in musca non potest esse elephanteus.

3. *Filia:* Cur fucas² genas³ tuas? — *Mater:* Nam pulchra esse volo. — *Filia:* Et quomodo fit, ut tamen non sis pulchra? *Gabriel Légrady.*

4. «Dic, Francisce, cur sint Graeci admirandi?» — «Quia bene loquebantur Graece!»

5. «Carole, dic sex arbores Hungaricas!» — «Tres abietes,⁴ duae castaneae et una olea.»

6. «Dic, quo bello mortuus sit Alexander Magnus?» — «In ultimo», erat responsum sapiens.

7. «Hem, hem, quid fecistis, ut tam squalidi essetis?» — «Nihil, carissima mater. Tantum ia via automobilia spectabamus.»

Andreas Vagács.

¹ néni = Tante = tante ² festeni = schminken = farder ³ orca = Wange = joue ⁴ fenyő = Tanne = sapin ⁵ piszkos = schmutzig = sale

8. Magister interrogat Carolum: «Carole! Quo modo appellatur homo, qui ab alio aliquid furtim⁶ aufert?» Carolus longe meditat. Magister eum adiuuare vult: «Vide, mi fili, quis essem ego, si ex sinu tuo pecuniam furtim auferem?» Carolus: «Magus, domine magister!»

9. Pater verberat⁷ nebulonem. Nebulo autem ridens dicit: «Pater, tu senescere videris. Non potes iam me ita verberare, ut antea!»

10. Magister interrogat Stephanum: «Stephane, scis mihi alimentum magni⁸ cibi⁸ dicere?» — «Scio. Brassica.»⁹ — Quid est in ea validae¹⁰ materiae?»¹⁰ — «Fartum,¹¹ domine magister!»
L. Hekli.

11. Paganus¹² quidam in urbe deambulans in fenestra videt psittacum.¹³ Stupefactus admiratur avem multicolore, cum repente has voces audit: «Apage,¹⁴ stultissime hominum». Paganus noster voce conterritus petasum¹⁵ manu levat et dicit: «Sit mihi venia, Domine, credidi te avem esse.»
L. Zander.

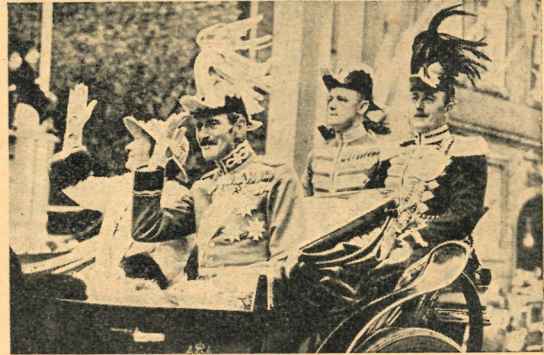
12. Medicus homini cuidam pedem sanum pro aegroto amputavit. «Quid fecisti?» — exclamat patiens miser. — «Erravi domine! Noli autem angi,¹⁶ pro hoc nihil solves.»¹⁷
E. Besskó.

⁶ észrevétlenül = unbemerkt = furtivement ⁷ elpáholni = prügeln = fesser ⁸ tápláló = nahrhaft = nourrissant
⁹ káposzta = Kraut = chou ¹⁰ tápanyag = Nahrungsstoff = substance nutritive ¹¹ töltelék = Füllsel = farce ¹² falusi ember = Dorfbewohner = villageois ¹³ papagály = Papagei = perroquet ¹⁴ kotródj! = pack' dich! = fiche-moi le camp! ¹⁵ kalap = Hut = chapeau ¹⁶ aggódni = sich ängstigen = s'inquiéter, s'en faire ¹⁷ fizetni = zahlen = payer

Librorum recensio.

1. **Acta Latina** — diplomata litterae officiales — universitatis Elisabethinae Quinqueecclesiensis, quae ab anno MCMXXI ad annum MCMXXXV ex consulto senatus academici — tribus exceptis — scripsit, nunc autem collecta edidit *Iulius Gyomlay* emeritus classicae philologiae prof. p. o. anni MCMXXVI—VII. rector. Quinqueecclesiis. Typis typographiae universitatis Dunántúl MCMXXXVI. Pag. 32 + 8.

Iulius Gyomlay non solum litteraturae Graecorum antiquorum peritissimus est — quis enim nescit eum totam fere Iliadem Odysseiamque memoriter scire? — sed etiam linguae Latinae cultorem insuperabilem in hoc libro se praestat. Salutationes gratulationesque universitatibus extraneis decretae demonstrant linguam Latinam vere aptissimam esse, cuius usus internationalis renovetur. Praeter elegantiam stili admiramur etiam varietatem, quae quasi speculum institutionis superioris patriae nostrae lectoribus praebens nonnumquam animos commovet res adversas Hungariae describendo. Quis enim non commoveatur e. c. legens litteras trium universitatum Hungariae ad universitates et scholas superiores occidenta-

Christianus rex (pag. 148.)

lium gentium missas (a. 1921—22)? Quarum exordium, quin hic quoque publicemus, facere non possumus:

Universitatum et scholarum superiorum occidentalium gentium rectoribus, senatui, doctoribus, magistris omnium facultatum s. p.

Nos rectores, senatus, doctores et magistrum trium universitatum Hungariae mutilatae, quarum duae, Poseniensis et Kolozsvarensis e sedibus antiquis pulsae, instrumentis, libris fere omnibus spoliatae in novis sedibus novam vitam miserimam vivere inceperunt, nomine reliquarum quoque regni scholarum superiorum ad Vos, humanitatis, artium ac litterarum propugnatores et custodes confugimus, Vos orantes, ut ea, quae dicturi sumus, benevolentiam animo audiat. Etenim teste Cicerone, humanissimo antiquitatis auctore «omnes artes, quae ad humanitatem pertinent, habent quoddam commune vinculum et quasi cognatione quadam inter se continentur». —

Professori doctissimo, cuius discipuli permulti in Hungaria Latinitatem in gymnasiis propagant, gratiae debentur quam maximae.

2. Ephemerides periodicae:

Archivum Philologicum. Ann. LXI. Budapest. 1937. 1—3. Ian.—Mart. — *Oswald Szemerényi*: Versuch zur Deutung des griech. μέσχος. — *Ios. Turóczy—Trostler*: Christlicher Seneca. — *Arp. Szabó*: Zum Verständnis des platonischen Menexenos. — *Steph. Heinlein*: Überblick d. politischen Gesch. d. Griechen bis zum Ausbruch d. peloponn. Krieges. — *Iul. Moravcsik*: Il V. Congresso Internazionale di Studi Bizantini. — *O. Elek*: Les poètes français et le Tokay. — Varia. — Recensio librorum.

Alma Roma. Latinitatis praeconium. Ann. XXIV. Romae. 1937. Fasc. I—IV. Ian.—Apr. — In annum MCMXXXVII. — S.: Quid hominum societati ex «anarchismo»? — I. In.: De Latini sermonis notis singularibus. — Sylvius Romani: 1. De fontibus iuris Italici: Aetas nova. 2. De Latine dicendi genere deligendo. 3. De Italico privati iuris codice renovando. — R. M.: De rhedis electride actis. — Kaffeisophus: De potione, quae vulgo «Arabica» nuncupatur. — Avenarius et I. Fornari: Ad renovandum Latinae linguae usum. — F. C.: De sacris stationibus Romae. — Colloquia Latina:

Cubitum discessuri. Sese vestibus exuentes. Dies feriatius. — H. Ios. Collin: Regulus. Actio dramatica. In Latinum convertit Valentinus Fehér (Strigoniensis, noster quoque collaborator). — A. C.: De aedium altitudine apud antiquos. — Waldschmidt: Medicae notae: De signis, quae ex pulsu desumuntur. — I. Antonelli: De «fidibus». — Roma Sacra: Ssmi D. N. Pii. PP. XI litterae encyclicae «de Communismo atheo». — Carmina: I. T. Bellatreccia: 1. Visiones rurales: hiems. 2. Sanctissimo Patri Pio PP. XI aegrotanti. II. Castor Durante: Ad sanitatem tuendam. III. Ign. Andreetta: Victorio Emanueli principi nuper nato. IV. Ios. Matteocci: Emanueli Iovaeo nefarie in Hispania interempto. — Annales. — Varia. — Escarum ordo. — Iocosa. — Aenigmata. — Librorum recensio. — Libera a pittaciis responsa.

Societas Latina. Periodicum societatis eodem nomine appellatae. Annus V. Fasc. 1. Mart. a. 1937. München. — Dr. G. Lurz: Ad renovandum linguae Latinae usum. — Clemens M. Henze: Diribitorium — cursus publicus — posta? — De propagando linguae Latinae usu in Italia. — Ios. Holzer: Annotationes criticae ad vocabularium. — Hans Lis: De primo obscuracionis experimento totius regionis industriosae in Silesia superiore. — Otto Hartlich: Inscriptiones. — Aenigmata. — Librorum recensio. — Periodicorum conspectus. — Petrus Lotichius Secundus: Ad mala aurea (carmen).

Hypatia. (27.)

Scriptis C. Kingsley. Hungarice reddidit A. Zigány. Excerptis atque in Latinum convertit: Valentinus Fehér (Strigonii).

In viis iam sentina tumultuans undabat¹ circum aedes Gothorum, velut aestus² marinus scopulos³ pulsans. Cum Gothi omnes armati in cavaedium⁴ convenissent, Vulvius valvas⁵ ferreas aperiri iussit. Vulgus, quod ad id tempus omnia furore impleverat, repente sic mansuefactum est,⁶ ut vox faucibus ululantium haereret. Primi obstupefacti⁷ horrentes spectabant portas patentes, sed a posterioribus magis magisque pressi in aulam Gothorum compinguntur.⁸ Percussores⁹ Hypatiae in cavaedium inter altos muros se infuderunt, dum amplum cavaedium completum est. Tum Gothi portas ocluserunt: Alexandrini carnifices tandem in laqueum¹⁰ inciderunt.

Tum carnificina¹¹ vindictae coepta est. Gothi ensibus utraque manu comprehensis cruentas strigas¹² metunt in vulgo, quod ululans dirasque voces iactans¹³ in nullam partem effugere poterat. Argentea lunae lux ingentem stragem¹⁴ collustravit. Ut messorum¹⁵ experti ac roborati non temere¹⁶ segetem aggrediuntur, sed lente numeroseque¹⁷ falces versant, ne vires ante diem deficiant: sic Gothi lente ac delicate¹⁸ metentes Graecos ad unum omnes trucidarunt. Ita percussores Hypatiae ultimi sunt: non quidem omnes, quia principes

sceleris, in iis Petrus lector, tuti erant in domo patriarchae, unde prodire non audebant.

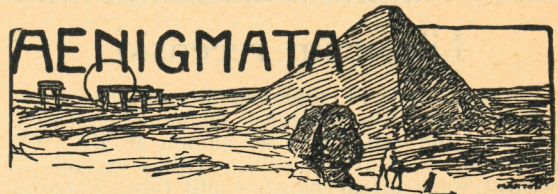
*

Maria sauciata a Gothis cum domum redisset, ibi iam a Raphaele exspectabatur. Tum anus dixit eum esse suum filium et opes, quas triginta annis comparaverat, ei tradidit. Dein filium osculata brevi mortua est. Gothi in Hispaniam se receperunt. Vulvius pervenit ad grandem aetatem plurimosque honores in aula Athaulfi et Placidiae gessit.

Pambo abbas et Arsenius item mortui sunt. Post mortem Pambonis Philammo factus est abbas monasterii Thebani et vivus pro sancto per omnem regionem celebrabatur. Pelagia in spelunca¹⁹ dies noctesque paenitentiam scelerem egit.²⁰ Eodem die ambo mortui sunt.

(Finis.)

¹ hullámzani = wogen = rouler des ondes ² ár = Flut = flot ³ szirt = Fels = écueil ⁴ udvar = Hofraum = cour ⁵ kapuszárnyak = Torflügel = les battants de la porte ⁶ megjuhászodni = besänftigt werden = être dompté, maté ⁷ elbámézkodva = in Erstaunen gesetzt = stupéfait ⁸ behajtani = hineintreiben = pousser ⁹ gyilkos = Mörder = assassin ¹⁰ tőr = Falle = piège ¹¹ hóhérmunka = Henkeramt = massacre ¹² rendek = Schwaden = andains ¹³ átkozódní = Flüche ausstoßen = proférer des malédictions ¹⁴ mészárlás = Niedermetzelung = carnage ¹⁵ arató = Schnitter = moissonneur ¹⁶ vaktában = aufs Geratewohl = au hasard ¹⁷ ütemesen = rythmisch = d'une façon rythmée ¹⁸ kényelmesen = gemächlich = à leur aise ¹⁹ barlang = Höhle = grotte ²⁰ bűnbánatot tartani = Busse tun = faire pénitence

Censor aenigmatum: Otto Schmied Vindobonensis.

Solutiones aenigmatum numeri IX.

mense Septembri publicabuntur.

1. Pensum iocosum.

Homo quidam ignotus anulum argenteum emit 10 nummis et solvendi causa mercatori tradidit unam chartam argentariam 100 nummorum, ex qua mercator reddere nequivit itaque famulum alicubi chartam minuire iussit. Quo facto emptor cum anulo redditisque 90 nummis abiit. Brevi tempore venit mercator vicinus, qui chartam minuit, et eam falsam esse dicit. Ita est. Mercator noster tristis commutat chartam falsam ac cum eo vos nunc meditamini, quanti perdidit!

Paulus Farkas prof. Budapestinensis.

2. Quadratum magicum.*

A	A	A	A
A	A	M	N
N	O	O	R
R	R	T	T

1. In palude vivens bestia.
2. Mi obtingit a matercula.
3. Pigri solent hoc timere.
4. Et agricola hoc facit vere.

Robertus Haenflin,
disc. II. A cl. gymn. Acad. Vindobonensis.

3. Ad saltum equulei.

m	r	a	d	T*
o	o	i	e	e
e	e	s	n	t
n	s	D	t	f
o	n	a	e	a

Stephanus Selmeczi,
disc. VI. cl. gymn. Szeghalomensis.

4. Item.

			N			
			n	l	c	
		s	h	d	o	a
i	e	u	s	o	e	i
i	☀	c	a	v	☀	e
		m	d	s	s	t

Aurelia Csatho,
disc. VI. cl. gymn. Nagykőrösiensis.

5. Ex syllabis.

ae, e, emp, fe, i, iu, las, li, o, re, red,
stas, stus, ti, us, vo.

Sedecim his syllabis
Voces cum formaveris
Ea ex sententia,
Quae est infra posita,

Primis litteris enuntiatur
Aliquid, quo quisque delectatur.

1. Qui dies multis gaudio?¹
2. Quid facis die hilaro?
3. Quid finis est itineris?
4. Quis mensis gratus pueris?
5. Est anni tempus calidum.
6. Emptoris est negotium.

O. S.

* Stellula apposita indicatur aenigma a censore aenigmatico mutatum vel in versus redactum esse. Nam aenigma ut non solum recte, sed etiam aliqua cum arte sit compositum, suprema esto lex!

Terminus solutionum ad moderatorem mittendarum Cal. Septembres.

Solutiones aenigmatum sumptibus comparandi causā singulis in scholis a magistro collectae in eodem involucro epistolulae ad moderatorem mitti possunt.

Diligentiae praemium discipulis Elisabethae Fikár, Emerico Markó, Edithae Bátori, Ladislao Javorik et Josepho Klein liber Pauli Gáspár qui inseribitur «Éljen a vakáció» sorte obvenit.

EPISTOLIA OFFICIALIA.

Corrigenda numeri 9: pag. 135: «malgrande» lege: malgranda; pag. 136: «postmorgan» lege: postmorgau; pag. 144 aenigma 2.: pro «P» et «V» lege: -p- et -v- (hae litterae mediae sunt).

Lectoribus usque ad Idus Septembres vale dicimus omnia fausta et secunda per aestivas ferias exoptantes.

Index collaboratorum.

(Numeri paginas indicant.)

I. Discipuli: a) Hungari: Car. Anheuer 122. Car. Attányi 26. Editha Bátori 48, 64, 112. E. Besskó 157. Andr. Biró 96. Helena Boldog 104. Liv. Botár 38, 108. Thomas Bruck 39, 87. Anna Büchler 140. Sus. Büchler 39, 128. Aurelia Csathó 159. Io. Cserna 41, 62, 105, 108, 115. Alex. Csizsér 80. Steph. Daun 31. Cs. Döny 142. Io. Ehrenfeld 78. Luc. Erdei 60, M. Farkas 75. Franc. Fazekas 105, 140. Eug. Fenyőházi 31. Elis. Fikár 16, 48, 64, 123. Lad. Gabriel 140. Anna Gellért 34. Io. Glancz 9. Lucia Gonda 9, 74. L. Hekli 157. Editha Heller 47. Theod. Hossza 64. Thomas Huzella 9. Irma Jámboer 86, 139. Lad. Javorik 15, 31, 48. Ios. Kaptay 149. V. Kardeván 141. Lad. Keleti 56, Eug. Keller 112. A. Kiss 68. Ios. Klein 64, 93, 144. Gabr. Légrády 156. Georg. Lénárd 47, 80. G. Lombos 141. Em. Markó 60, 80, 122, 150. Lad. Mihalecsik 60, Aug. Mihályi 139. Angela Nagy 104. Em. Osim 93. A. Pallavicini 122. Gabr. Pap 57, 120. Andr. Pusztai 26. Sig. Rácz 77. Petr. Sárközy 57. Frid. Schmidt 156. Steph. Selmeczi 159. Franc. Solc 32, 106, 142. Steph. Szakáts 74. Em. Szántó 93. Lad. Szatlmaier 93. Marcus Szluha 26. Helena Tüdös 128. Andr. Uskert 32, 47, 80, 106, 121. Andr. Vagács 156. Iul. Vattamány 57, 105. Io. Wolkóber 144. Steph. Zágon 121. L. Zander 157. Barn. Zsigmond 112. b) Austriaci: Rob. Haenflin 159. Ger. Mondl 144. H. Lustig 146. c) Batavi: Classis II. gymn. Schiedamensis 4. d) Helveti: Ioannese et Ivus 69, 85. Io. Sambucas 55. e) Poloni: Classis IV. gymn. Buscensis.

II. Professores et alii: a) Hungari: Car. Ács 1, 20, 40, 49, 95, 106, 117, 135, 150. Ambo 59. Lad. Balassa passim. P. Bela Bangha 131. Geysa Bérczi passim. Steph. Boross 24, 61. Vinc. Bors 106, 146. Ern. Császár 20, 78, 90, 146. Des. Dezséry 130. Paulus Farkas 3, 31, 74, 122, 144, 000. Val. Fehér 13, 27, 44, 62, 76, 93, 110, 126, 142, 158. Al. Friml 44. Vinc. Gombár 15, 29, 137. Fel. Gonda 9, 19. Ios. Guelmino 12, 22, 42, 54, 70, 92, 107, 115, 134, 155. Steph. Helmeczi 85. Ios. Irsik 46, 75.

152. Io. Jeney 123, 138. Magdalena Jóbóru 11, 42, 87, 146. Lad. Juhász 13. Victor Kósa 4, 26, 34, 56, 130, 141. Iul. Kováts 89. Dion. Kövendi 5, 61, 100, 130. Aem. Láng 3, 18, 35, 52, 73, 89, 102. Guil. Marczis 69, 119. Lud. Meskó 30, 124. Philologus Anonymus 114, 153. Osc. Suszter 91. Ios. Wagner passim. b) *Austriaci*: Guil. Fieber 16, 32, 80, 112, 128, 144. Jo. Hickmann 96, 128, 144. Otto Schmied 8, 16, 32, 48, 51, 64, 79, 84, 96, 98, 111, 112, 116, 126, 128, 143, 159. c) *Batavi*: Soror Christiana 65. d) *Germani*: Avenarius 83, Car. Flesch 140. Theod. Philips 152. e) *Americani*: Prof. Kellog 58.

Index rerum.

Ann. XXI. (1—10.).

Aenigmata: 16, 31, 47, 63, 79, 95, 111, 127, 143, 159.

Aëronautica: Lud. Blériot 11.—29, 109, 143.

Arena Iuventutis: Hugo Grotius 4. De Alexandro et Apelle. Equi Neo-Eboraci calceis utuntur 26. Varia 39. Millennium mysterii antrorum Roquefortiensium 56. A. M. Ampère 56. Novus annus (cum melodia) 77. Oratio Antonii (Shakespeare: Iul. Caesar) 78. Speculum (fabula Sinensis) 105. Facetiae 105. Fringilla canaria 120. De Ovidio 121. Expecto ver (carmen). Homines antiqui de incolis lunae. 139. Maria Theresia. Titta Ruffo. Excursio 140. Excursio aestiva 149. Avis ad filios (M. Tompa) 150.

Auctores antiqui: Seneca (De ira I. 16): Rigor Romanus.

Carmina: *Ady*: Adventus Domini 24. — *Goethe*: Alborum rex 8. — *Ios. Guelmino*: Ad Horatium 42. — *Steph. Helmecci*: Quo vadis? 85. — *Nic. Istvánffy*: Epitaphium Nicolai comitis de Zrinio 60. — *Ios. Kiss*: Ó, cur tam sero? 24. — *Ios. Mahr*: Sancta nox 58. — *Pappváry*: Credo Hungaricum 122. — *Petőfi*: Exeunte Septembri 13. Carmen 61. Pagi extremi caupona 75. Mens una turbat me 106. Pastor ovium asino vehitur 146. — *O. Schmied*: Praefatio 126. — *Végyvári*: Abi, si quis 124. — Ad S. Stephani Dextram S. 30. — Hymnus ad S. Stephanum regem 46.

Commercium litterarum 18, 39, 51, 55, 56, 58, 68

Ecclesia: Sorores Pauperibus Succurrentes 58. De martyrio R. P. Emmanuelis Iové 83. Invitatio ad Congressum Eucharisticum 133.

Epistolia officialia: 16, 32, 48, 64, 80, 96, 112, 128, 144, 159.

Geographica: Ad. Berzeviczy: Roma quarta 52, 73, 89, 102. — Helvetia 69, 85. Augia insula 140. Imago mundi. Osnabrugum 152. — *Tabulae*: Hispania 37. Loca Madritum circumiacentia 61. Tres pagi antiqui Helv. 70.

Gymnica: *Franc. Mezó*: Olympia Berolinensia 1. — 27, 77, 95, 125, 138.

Historica: *Eug. Mesterházy*: Quomodo arx Buda dominatione Turcarum liberata sit. 5. — Dicta quorundam morientium suprema 15, 29. — Iulius Gömbös 17. — Litterae donationales Belae IV. regis 20. — Gymnasium Academicum Vindobonense 33. De Carlomano rege Francorum rege facto 78, 90. Tribunus militum Mascardus 107. Quibusnam e fontibus cognoscimus vitam Romanorum? 114. De aenigmate Atlantidis 153. De miraculo Kingae, filiae Belae IV. regis 146.

Iocosa: 9, 31, 47, 60, 74, 93, 106, 122, 141, 156. *Lectoribus minimis*: De philosophia 3. Quid Posenii Francisco Liszt acciderit 3. Vis caloris 4. Visitatio rectoris 18. Vestes simplices 19. Alphabetum singulare 20. — *Salse dicta* Friderici Magni 34. Varia 55. A. Kiss discipulis Schiedamensibus S. P. 68. Expositio litterarum 69. Aesopus coquus 86. Alexander Dumas. Dux belli Gant. Steph. Széchenyi 87. Facetiae 104. Assecuratio 115. Ioannes Tóth. Nobis Deo decedendum est. Rákóczi-statua 130. Bismarck. Bernardus Shaw. Asinus 146.

Librorum recensio: Ephemerides 14, 72, 157. — *Papp J.*: A Hipparchos dialogus hitelessége 30. — *I. Pascoli*: Poemata christiana 31. — *Alexius Kalmár*: Salutatio congressum philologorum 31. — *Révész László*: Latin nyelv és stílusgyakorlatok 31. — *Karl. Thieme*: Lebendiges Latein in modernen Briefen 46. — *Holub—Juhász*: Carmina Nicolai Istvánffy 59. — *I. Wagner*: Dictionarium rerum modernarum 84, 101. — *Gyula Kováts dr.*: A százéves Bételeky-ház 92. — Colloquium inter medicos 92. — *E. Bitter—Fr. Puhr*: Deutsch-ungarisches Wörterbuch 92. — *W. Fieber*: Ciceros Reden gegen Catilina 103. — *Közi-Horváth I.*: Koriunk legnagyobb veszedelme 103. — *C. Flesch dr.*: Pax aequalis 103. — *O. Schmied*: In veste Latina 125. — *Homeros Csengery I.* átültetésében 137. — *Iul. Gyomlay*: Acta Latina 157.

Litterae et artes: Desiderius Erasmus 20. Ex colloquiis Erasmanis: Herilia 21. — Des. Kosztolányi 42. Certamen litterarium 44. Anniversarius Andreae Fáy 87. Thermopolium Pillwax 97. Rol. Hegedüs: Quis scripserit Shakespearei fabulas? 123, 138.

Linguae: De viva lingua Latina 84, 98, 116. Frid. Pédenon: Dialogus de lingua «Esperanto» 135, 150. Latinum vivum 136, 148. Carmen de linguis artificiosis 152.

Narrationes et fabulae Romanenses: *Victor Maderspach*: Fuga mea ex Transsilvania 12, 22. — *Car. Kingsley*: Hypatia 13, 27, 44, 62, 76, 93, 110, 126, 142, 158. — *Michael Földi*: Quid in Acropoli acciderit? 35. — *Andr. Fáy*: Fabulae Aesopicae 88. — *Io. Gáthy*: Natatio dicta «crawl» 40. — *G. Gárdonyi*: Die natali Christi 54, 70. — *Szilárd Undi*: Assecuratio contra examinationem 115. Libri pretio ad legendum praebiti. 155. *Edm. Szi-lágyi*: Avus narrator 117. — *Guelmino*: Michael Ortega 134.

Nuntii recentissimi: 10, 24, 42, 51, 66, 82, 99, 119, 132, 146.

Res politicae seu civitatis Jul. Gömbös 17. — Oratio gubernatoris Hungariae 49. De regalibus nuptiis Bataviae 65. Quae Serbiani Hungaris debeant 91.

Salse dicta 25, 26, 34. De praesidibus civitatum Americae foederatorum 56. — 57, 121, 139.

Scientiae technicae: De cellula photoelectrica 38, 108. Inventa Hungarica 61.

Varia: Curiosa Americana 100. Cibi ad gustum Hungaricum 101.

Sumptibus Societatis Magistrorum Intermedi-scholarium Catholicorum. — A Katholikus

Középkolai Tanáregyesület költségén.

(Praeses: DR. IOANNES KISPARTI, elnök.)